

Παράδειγμα I

Σωματίο είναι αρχικά σε θέση $x=+3$ m. Η αλγεβρική τιμή της ταχύτητας είναι **σταθερή** και ίση με -2 m/sec.

1. Βρείτε τη θέση του αντικείμενου όταν $t=5$ sec .
2. Πότε το αντικείμενο περνά από την αρχή των αξόνων ;
3. Πότε περνά από τη θέση -12 m ;

Τα δεδομένα μας λένε ότι η κίνηση εξελίσσεται πάνω σε ένα άξονα Ox , με σταθερή ταχύτητα. Επομένως η εξίσωση κίνησης του σωματίου είναι :

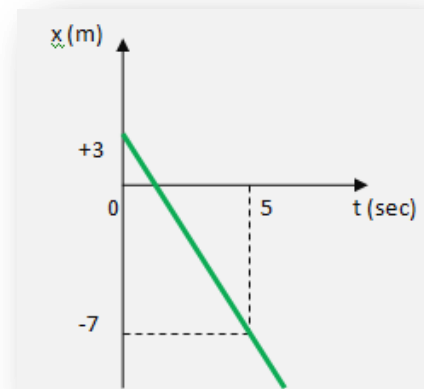
$$x - x_0 = u \cdot (t - t_0) \rightarrow x - (+3) = -2 \cdot (t - 0) \rightarrow \boxed{x = 3 - 2t \text{ (s.i)}} \quad (1)$$

α) Όταν $t=5$ sec, η εξίσωση κίνησης (1) λέει : $x = 3 - 2 \cdot 5 \rightarrow x = -7$ m

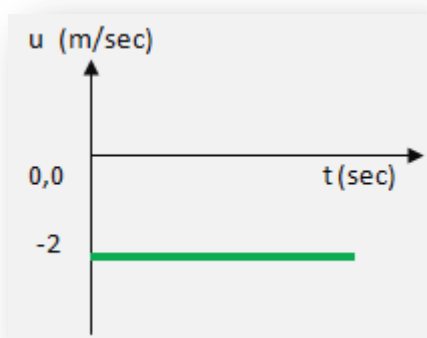
β) Όταν το αντικείμενο περνά από την αρχή των αξόνων ισχύει $x=0$ και η (1) δίνει : $0 = 3 - 2t \rightarrow t = 1,5$ sec

γ) Αν θέσουμε στην (1) $x=-15$ m θα έχουμε : $-15 = 3 - 2t \rightarrow -18 = -2t \rightarrow t = 9$ sec

δ) ε! ας δούμε και το διάγραμμα $x-t$

Να και το διάγραμμα $u-t$

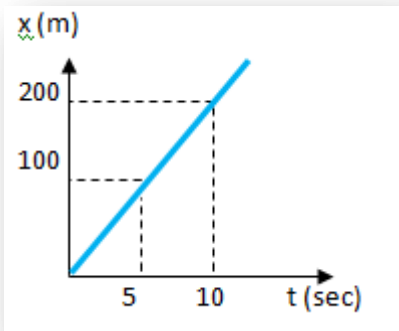

Ζεύγη (x, t) : $(-7, 5)$ & $(-3, 0)$

$$\text{κλίση} = \frac{(-7) - (-3)}{5 - 0} = \frac{-4}{5} = -0,8 \text{ m/sec}$$

Μια χαρά! Αναμενόμενο...

Πάμε τώρα στη επόμενη σελίδα...

Παράδειγμα II

Δείτε το διάγραμμα δίπλα και απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

1) Τι κίνηση κάνει το κινητό ;

Ευθύγραμμα ομαλή, διότι βλέπουμε πλάγιο ευθύγραμμο τμήμα.

2) Ποια η αλγεβρική τιμή της ταχύτητας ;

$$u = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{x_{\text{τελ}} - x_{\text{αρχ}}}{t_{\text{τελ}} - t_{\text{αρχ}}} = \frac{200 - 0}{10 - 0} = +20 \text{ m/sec}$$

3) Τι σημαίνει το θετικό πρόσημο στην αλγεβρική τιμή ;

Σημαίνει ότι το κινητό κινείται ομόρροπα με τον άξονα .

4) Πού βρίσκεται το κινητό όταν $t=0$;

Από το διάγραμμα φαίνεται όταν $t=0$ ευρίσκεται στην αρχή του άξονα ($x=0$).

5) Ποια η εξίσωση κίνησης $x=f(t)$;

$$x - x_0 = u \cdot (t - t_0) \rightarrow x - 0 = 20 (t - 0) \rightarrow x = 20t \quad (si) \quad (1)$$

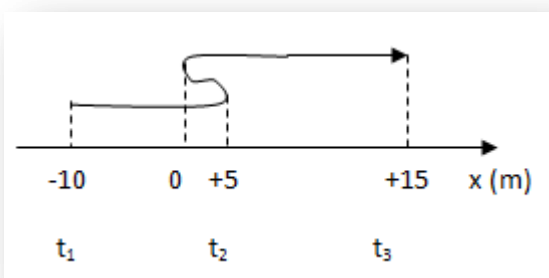
6) Ποια η θέση του κινητού όταν $t=10 \text{ sec}$;

Από την εξίσωση (1) έχουμε : $x = 20 \cdot 10 = +200 \text{ m}$

7) Πότε το κινητό θα περάσει από θέση $x=400 \text{ m}$;

Από την εξίσωση κίνησης (1) έχουμε : $400 = 20 \cdot t \rightarrow t=20 \text{ sec}$

Παράδειγμα III

Στο σχήμα φαίνεται ο τρόπος κίνησης ενός κινητού.

Αν $t_1=0 \text{ sec}$, $t_2=10 \text{ sec}$ και $t_3=15 \text{ sec}$, να δώσετε απαντήσεις στα παρακάτω ερωτήματα.

1) Είναι η κίνηση ευθύγραμμη ;

Ναι . Το κινητό κινείται πάνω στον άξονα, όμως η κίνηση δεν είναι ομαλή, αφού –ως παράδειγμα- είναι βέβαιο ότι στις θέσεις $x=0$ και $x=5 \text{ m}$ το κινητό αλλάζει φορά κίνησης, οπότε η ταχύτητα δεν μπορεί να είναι σταθερή.

2) Τι δείχνει η καμπύλη πάνω από τον άξονα ;

Τον τρόπο κίνησης του κινητού επί του άξονα !

3) Ποια η τιμή της μετατόπισης από t_1 έως t_2 ;

$$\Delta x_1 = x_{\text{τελ}} - x_{\text{αρχ}} = (+5 \text{ m}) - (-10 \text{ m}) = +15 \text{ m}$$

4) Τι σημαίνει το πρόσημο (+) στο ερώτημα (3) ;

Το διάστημα της μετατόπισης είναι ομόρροπο με τον άξονα (η μετατόπιση γίνεται κατά την θετική φορά)

5) Ποια η αλγεβρική τιμή της μέσης διανυσματικής ταχύτητας από t_1 έως t_2 ;

$$u_1 = \frac{x_{\text{τελ}} - x_{\text{αρχ}}}{t_{\text{τελ}} - t_{\text{αρχ}}} = (s.i.) = \frac{(+5) - (-10)}{10 - 0} = 1,5 \text{ m/sec}$$

6) Ποια η αλγεβρική τιμή της μέσης διανυσματικής ταχύτητας από t_2 έως t_3 ;

$$u_2 = \frac{x_{\text{τελ}} - x_{\text{αρχ}}}{t_{\text{τελ}} - t_{\text{αρχ}}} = (s.i.) = \frac{(+15) - (+5)}{15 - 10} = \frac{10}{5} = +2 \text{ m/sec}$$

7) Όταν το σώμα περνά από την αρχή Ο του άξονα, ποια είναι η αλγεβρική τιμή της ταχύτητας ;

Δεν είναι δυνατόν με τα δοσμένα στοιχεία να απαντήσουμε! Δεν είναι δυνατόν να ευρεθεί στιγμιαία ταχύτητα αφού η κίνηση δεν είναι ομαλή.

8) Αν υποθέσουμε ότι το σώμα κάνει ε.ο.κ. (ευθύγραμμη ομαλή κίνηση) στο χρονικό διάστημα t_1 έως t_2 , τότε με ποια ταχύτητα περνά από την αρχή του άξονα ;

Στην ΕΟΚ μέση και στιγμιαία ταχύτητα συμπίπτουν. Άρα η ταχύτητα του κινητού, όταν περνά από την αρχή του άξονα είναι ίση με $u_1 = 1,5 \text{ m/sec}$.

9) Από t_1 έως t_3 , ποια είναι η μέση αριθμητική ταχύτητα ;

$$u_{\text{μ.αριθμ.}} = \frac{s}{\Delta t} = \frac{35 \text{ m}}{15 \text{ sec}} = \frac{7}{3} \text{ m/sec}$$

10) Πότε, σε μια κίνηση πάνω σε άξονα, διάστημα και μετατόπιση συμπίπτουν αριθμητικά ;

Όταν το κινητό –κατά της διάρκειας της κίνησης- δεν αλλάζει κατεύθυνση (δεν «γυρίζει πίσω» όπως θα λέγαμε απλοϊκά)